

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**

Vergadering van 30 november 2021

Programma - Omgevingswet

**18 2021_B&W_00749 Informatienota contactmomenten Implementatie
Omgevingswet - informeren**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer J.H. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl, Wethouder; mevrouw J.C. de Groot, Secretaris

Samenvatting

De inwerkingtredingsdatum voor de Omgevingswet is verplaatst naar 1 juli 2022. Daarmee treedt de wet kort na de gemeenteraadsverkiezingen in werking. Voorafgaand aan de inwerkingtreding moet door u als raad een aantal besluiten worden genomen. Deze informatienota neemt u als raad mee in de planning van het programma en de momenten waarop het programma Omgevingswet beoogt uw raad te informeren of uw raad te vragen om advies over de door uw raad te nemen besluiten. Ook maakt de planning inzichtelijk wanneer wij voornemens zijn uw raad om een besluit te vragen. De contactmomenten betreffen werkvergaderingen, informatie-/adviesnota's en stukken die voorliggen ter besluitvorming. Indien nodig zal het programmateam Omgevingswet voorafgaand aan deze contactmomenten, zorgen voor het aanleveren van de benodigde informatie en een goede voorbereiding met de raadswerkgroep Omgevingswet.

Informatienota

Inleiding

De inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet is door het Rijk op 1 juli 2022 gezet. Vooral de (technische) problematiek binnen het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) is aanleiding geweest voor het Rijk om tot uitstel over te gaan. De nieuwe datum ligt nu na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022. Voordat de invoering van de Omgevingswet plaatsvindt zijn er door de raad stappen te zetten en besluiten te nemen. Vanuit het programma is er de wens om uw raad mee te nemen in de planning van het programma en vooral om inzichtelijk te maken wat u als raad kan verwachten van het programma.

Deze contactmomenten variëren van raadswerkvergaderingen waarin we u informeren over stukken die later in het jaar voor komen te liggen, informatie-/adviesnota's en documenten die ter besluitvorming voor komen te liggen voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Kernboodschap

Het programma Omgevingswet werkt met een aantal sporen, te weten: Omgevingsvisie, Omgevingsplan, Participatie, Dienstverlening en Informatievoorziening. Op de sporen Omgevingsplan, Omgevingsvisie en Participatie vragen we u als raad een aantal besluiten te nemen voorafgaand aan de inwerkingtreding van de wet.

Waar werken we voor inwerkingtreding van de wet naar toe op het spoor Omgevingsvisie?

Afgelopen jaar zijn we gestart met de voorbereiding van de actualisatie van onze omgevingsvisie *Waardevast landschap*. De eerste stap in dit proces is de inventarisatie en analyse van het bestaande beleid dat invloed heeft op de fysieke leefomgeving in Steenwijkerland en/of op hoe we deze fysieke leefomgeving in de toekomst kunnen gebruiken. Met deze eerste stap weten we wat actueel is, wat (nog) niet en met welke trends en ontwikkelingen we rekening moeten houden. Deze bouwstenen voor de actualisatie van de omgevingsvisie vormen een belangrijke basis voor het gesprek met de gemeenteraad (werkvergadering 16 november 2021) en de informatienota *Bouwstenen actualisatie omgevingsvisie en opstellen omgevingsplan* die daarop volgt. De feedback uit de gemeenteraad wordt meegenomen bij het opstellen van uitgangspunten voor het vervolg. Denk hierbij aan uitgangspunten voor het vervolg op inhoud én proces (waaronder het inrichten van het participatieproces met bewoners en ondernemers en het betrekken van ketenpartners). Het vaststellen van deze uitgangspunten door de (nieuwe) gemeenteraad is voorzien in Q2 2022.

Waar werken we voor inwerkingtreding van de wet naar toe op het spoor Omgevingsplan?

Tot 1 juli 2022 kunnen bestemmingsplannen in procedure worden gebracht. Na die datum wordt dit een wijziging omgevingsplan. Het omgevingsplan bestaat uit een andere opbouw en inhoud dan de (huidige) bestemmingsplannen. Om ervoor te zorgen dat vanaf 1 juli 2022 het omgevingsplan kan worden gewijzigd en initiatieven niet stil komen te liggen, is het noodzakelijk om te weten hoe het omgevingsplan eruit komt te zien. De aankomende tijd gaan we hiermee aan de slag. Daarnaast worden de bestaande visies, verordeningen en overige beleidskaders geïnventariseerd en geanalyseerd. Op basis hiervan kan een overzicht van bouwstenen worden opgesteld voor de wijze waarop het omgevingsplan wordt ontwikkeld. In de werkvergadering van 16 november 2021 en de informatienota nemen we de raad mee in welke stappen we tot nu toe hebben gezet en welke inzichten we hebben gekregen omtrent het omgevingsplan. Ook zullen we verder ingaan op de keuzes die de raad uiteindelijk moet maken ten aanzien van de uitgangspunten van het omgevingsplan. Tot slot worden in het spoor Omgevingsplan een aantal raadsbesluiten over de fysieke leefomgeving voorbereid die voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten worden genomen.

Waar werken we voor inwerkingtreding van de wet naartoe op het spoor Participatie?

Binnen het spoor Participatie is er gewerkt aan het opstellen van een visie op (inwoners)participatie. Deze visie is op 28 september 2021 vastgesteld tijdens een raadvergadering. Na vaststelling van deze visie gaan we aan de slag met de implementatie ervan in de organisatie, zodat participatie (nog meer) ingebed raakt in de organisatie. Een belangrijk onderdeel van de implementatie is het vullen van de 'gereedchapskist'. Daarnaast dient er gestuurd en geadviseerd te worden richting inwoners die een initiatief hebben dat vraagt om participatie. Ook is het cruciaal dat doorlopen participatietrajecten geëvalueerd blijven worden. Wat ging goed, wat kan/moet beter? Het is belangrijk om te blijven leren en waar nodig bij te stellen. De dynamiek die de 'gereedchapskist' met zich meeneemt is hier een onderdeel van. De uitwerking van de visie zal in samenwerking met de team- en programmaleiders en de communicatiedeskundigen worden opgepakt. De 'gereedchapskist' zal verder worden gevuld, medewerkers hebben mogelijk behoefte aan coaching en training, de centrale regie wordt ingericht en het evaluatie- en leertraject moet worden ingebed. Vanuit het spoor Participatie zal hierop worden toegezien.

De sporen dienstverlening en informatievoorziening hebben vooral betrekking op de werkwijze van ons als gemeente. Hierbij moet gedacht worden aan de (digitale) dienstverlening rondom de aanvraag van vergunningen, afstemming met ketenpartners, de aanschaf en inzet van de benodigde software om aanvragen te kunnen afhandelen en om omgevingsplannen en toepasbare regels (vragenbomen, aanvraagformulieren) te kunnen publiceren op de landelijke systemen.

In de bijlage is de planning en bijbehorende toelichting over de contactmomenten van het programma Implementatie Omgevingswet met de gemeenteraad Steenwijkerland toegevoegd.

Consequenties voor de gemeente

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

Op weg naar 1 juli 2022 moet er nog veel gebeuren en een aantal zaken moet voor die datum op orde zijn. Met bovenstaande planning zullen wij als gemeente aan deze vereisten voldoen. Het is niet zo dat we op 1 juli 2022 helemaal op orde moeten zijn. Na de inwerkingtreding volgt nog een aantal jaren waarin gemeenten stapsgewijs kunnen ontdekken hoe de instrumenten van de wet zo goed mogelijk kunnen worden benut.

Gemeenteraadsverkiezingen:

De nieuwe invoeringsdatum van de Omgevingswet van 1 juli 2022 valt halverwege het jaar en kort nadat de nieuwe raad (en college) van start zijn gegaan. Er is voor gekozen om zo veel mogelijk besluiten ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. Dit gebeurt een halfjaar voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De besluiten blijven hierdoor niet een te lange periode op de plank liggen en zullen kort op de besluitvorming in werking treden. Een deel van de besluiten zal worden genomen door de huidige raad en een deel door de nieuwe raad.

Corona

Corona heeft geen invloed op de informatienota.

Besluit

Het college besluit de informatienota Vooruitblik Omgevingswet 2021 en 2022 vast te stellen en aan de gemeenteraad te verzenden.

Bijlagen

1. Bijlage informatienota voor de Gemeenteraad.pdf

Planning implementatie Omgevingswet

Contactmomenten programma Implementatie Omgevingswet met gemeenteraad Steenwijkerland

	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022	Betreft
0. Bespreken contactmomenten, programma OW - gemeenteraad					Werkvergadering 7-12-2021
Omgevingsvisie					
1. Bespreken bouwstenen actualisatie omgevingsvisie					Werkvergadering 16-11-2021
2. Informatienota bouwstenen actualisatie omgevingsvisie					Ingezonden stuk op raadsvergadering in Q4
3. Vaststellen uitgangspunten vervolg actualisatie omgevingsvisie op inhoud en proces					Q2 2022
Omgevingsplan					
4. Bespreken bouwstenen omgevingsplan					Werkvergadering 16-11-2021
5. Informatienota bouwstenen omgevingsplan					Ingezonden stuk op raadsvergadering in Q4
6. Verdiepend gesprek vervolgstappen omgevingsplan					Q2 2022
7. Vaststellen bindend adviesrecht van de raad					Werkvergadering 11-1-22, Politieke markt 18-1-2022 en raadsvergadering 25-1-2022
8. Vaststellen delegatiebesluit van de raad aan het college om het omgevingsplan te wijzigen					Werkvergadering 11-1-22, Politieke markt 1-3-2022 en raadsvergadering 8-3-2022
9. Verordening Fysieke Leefomgeving					Werkvergadering 26-4-22, Politieke markt 10-5-2022 en raadsvergadering 17-5-2022
Participatie					
10. Vaststellen Participatieverordening					Werkvergadering 11-1-22, Politieke markt 1-3-2022 en raadsvergadering 8-3-2022
11. Vaststellen lijst van initiatieven met een participatieplicht					Werkvergadering 11-1-22, Politieke markt 18-1-2022 en vervolg Q2 2022

Toelichting planning implementatie Omgevingswet

Bespreken voortgang en vervolg Omgevingsvisie en –plan (punten 1,2,3,4,5 en 6)

De afgelopen periode heeft de inventarisatie en analyse van het bestaande beleid plaatsgevonden. Het gaat om beleid dat invloed heeft op de fysieke leefomgeving in Steenwijkerland, of op hoe we deze fysieke leefomgeving in de toekomst kunnen gebruiken. We weten wat actueel is, wat om actualisatie vraagt en welke trends en ontwikkelingen daaraan ten grondslag liggen. De resultaten van dit werk leggen we uw raad graag op 16 november 2021 informierend voor. De volgende stap is de verdieping op inhoud. Deze zullen we in een informatienota toelichten. We hopen u hiermee inzicht te geven in de keuzes die u als raad heeft en verderop in het proces moet gaan maken. In Q2 hebben we bovendien een verdiepend gesprek met uw raad gepland over de vervolgstappen van het opstellen van het omgevingsplan. Het vaststellen van de uitgangspunten voor het vervolg op inhoud en proces voor het actualiseren van de omgevingsvisie staat in dezelfde periode gepland.

Bindend adviesrecht van de raad (punt 7)

De lijst met categorieën waarvoor een verklaring van geen bedenkingen is vereist, vervalt onder de Omgevingswet. Daarvoor in de plaats komt het bindend adviesrecht. De raad kan een lijst met gevallen vaststellen waarbij het college om instemming van de raad moet vragen, voordat aan een initiatief medewerking kan worden verleend. Dit kan alleen bij activiteiten die in strijd zijn met het omgevingsplan en waarvoor het niet mogelijk is om een vergunning te verlenen op grond van dat plan (de zogenaamde BOPA's). De raad kan hierdoor invloed hebben op ontwikkelingen die afwijken van het omgevingsplan.

Delegatiebesluit van de raad aan het college om het omgevingsplan te wijzigen (punt 8)

De gemeenteraad is bevoegd om het omgevingsplan vast te stellen. De raad kan besluiten dat het college soms ook het omgevingsplan mag wijzigen. Dit noemen wij delegatie. Het college mag het omgevingsplan alleen wijzigen voor de gevallen die door de gemeenteraad zijn benoemd in het delegatiebesluit. Onder de huidige wetgeving kan het college soms ook al het bestemmingsplan wijzigen. De raad kan namelijk in het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid opnemen. Het college kan die bevoegdheid gebruiken om het bestemmingsplan te wijzigen. De wijzigingsbevoegdheid in de bestemmingsplannen zal verdwijnen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In principe kan met het delegatiebesluit hetzelfde worden bereikt als met de huidige wijzigingsbevoegdheid. Een belangrijk verschil is dat het delegatiebesluit geen onderdeel uitmaakt van het omgevingsplan. Het is een losstaand besluit.

Verordening Fysieke Leefomgeving (punt 9)

In het omgevingsplan moeten alle regels worden verwerkt die gaan over de fysieke leefomgeving. Voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet stellen wij een Verordening Fysieke Leefomgeving (VFL) op. Alle regels uit de huidige gemeentelijke verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving worden samengebracht in deze VFL. Deze harmonisatie zorgt voor overzichtelijke regelgeving voor onze organisatie en de inwoners van Steenwijkerland. Daarnaast brengt de VFL tegenstrijdigheden in de huidige lokale regels in beeld. Inmiddels hebben we inzichtelijk welke lokale verordeningen moeten worden opgenomen in het omgevingsplan. Sommige verordeningen zijn toe aan actualisatie. Deze moeten worden herijkt en vastgesteld door de raad. Tot 2030 is er een overgangsfase waarin inhoudelijke aanpassingen tot stand kunnen komen. Met ingang van 1 juli 2022 moeten sommige verordeningen al wel technisch zijn aangepast aan de Omgevingswet, zodat deze straks nog steeds werking hebben. Deze noodzakelijke actualisaties worden meegenomen bij het opstellen van de VFL. Het vaststellen van de VFL is een besluit dat genomen wordt door de raad. In Q2 van 2022 wordt het voorstel aan uw raad voorgelegd.

Initiatieven met een participatieplicht (punt 11)

Participatie bij initiatieven is alleen verplicht als het een buitenplanse omgevingsplan activiteit betreft én de raad heeft besloten dat bij dit type activiteit de participatieverplichting geldt. De raad wordt gevraagd categorieën aanvragen vast te stellen waarvoor participatie door de initiatiefnemer verplicht is. Op verzoek van de Raadswerkgroep Omgevingswet zullen de verschillende mogelijkheden in een adviesnota worden aangeboden aan uw raad voordat deze ter besluitvorming voor komt te liggen.